

Section-C (24 Marks)

V. క్రింది పద్యప్రాధానికే గణవిభజన చేసి దీగువున ఊయబడిన ప్రశ్నలకు క్రింద గల జవాబులలో సరైన దానిని ఎన్నుకుని రాయండి.

3x1 = 3M

"మన కాస్తంబులు హక్కులున మనములున మాంగల్యముంబొందిసా".

- i. పై పద్యములో గల గణాలు ఏవి?

(అ) భ, ర, న, భ, భ, ర, వ	(ఆ) మ, స, జ, స, ర, ర, గ
(ఇ) స, భ, ర, న, మ, య, వ	(ఈ) న, జ, భ, జ, జ, జ, ర
- ii. పై పద్యంలో యతిమైత్రి ఎన్నో అక్షరము?

(అ) 11వ అక్షరము	(ఆ) 12వ అక్షరము
(ఇ) 13వ అక్షరము	(ఈ) 14వ అక్షరము
- iii. పై పద్యప్రాదం ఏ వృత్తి పర్యానికే చెందినది?

(అ) కాఠ్ఠాలం	(ఆ) ఉత్పలమాల
(ఇ) చంపకమాల	(ఈ) మధైజం

VI. క్రింది ప్రశ్నలకు అడిగిన విధంగా జవాబు ఇవ్వండి.

3x1 = 3M

- (i) "హనుమెంతుడు పెరిగినపుడు దుక్కలు తలలోని పుచ్చులయ్యాయి". ఈ వాక్యంలోని అలంకారం ఏది?

అ) ఉపమాలంకారం	ఆ) అతిశయోక్తి అలంకారం	ఇ) అర్థాంతరన్యాసం	ఈ) క్రమాలంకారం
---------------	-----------------------	-------------------	----------------
- (ii) ఈ క్రింది వానిలో క్రమాలంకారానికి ఉదాహరణ ఏది

అ) దేశం కోసం భగత్ సింగ్ ఉద్యోగం అనుభవించాడు
ఆ) మా ఊరి చెరువు సముద్రము వలె చికాబముగా ఉంది
ఇ) మా నానమ్మ తెల్లని జుట్టుతో, ముదతల శరీరంతో, చేతి కర్రతో అటు ఇటు తిరుగుతున్నది
ఈ) రామ, లక్ష్మణ, భరత శత్రుముఠులు సీతా, శారద్య, మాండవి, కృతకీర్తి లను వివాహమాడిరి.
- (iii) ఈ క్రింది వానిలో ఉపమాలంకారంలోని అంశాలు ఏవి

అ) సామాన్యము, విశేషము	ఆ) దర్శారోపణ, లేదా లేకుండా చెప్పుట
ఇ) జాతి, గుణము	ఈ) ఉపమావాచకము, సమానదర్శము

VII. క్రింది ప్రశ్నలకు అడిగిన విధంగా జవాబు ఇవ్వండి.

3 X 1 = 3M

1. క్రింది పదాలలో రూపక సమాసానికి చెందిన పదం

అ) చక్రపాణి	ఆ) కాంతివార్తి	ఇ) ముల్లోకాలు	ఈ) గురుశిష్యులు
-------------	----------------	---------------	-----------------
2. అన్య పదార్థ ప్రాధాన్యత కలిగిన సమాసం ఏదో

అ) ద్వంద్వ	ఆ) రూపక	ఇ) ద్విగు	ఈ) బహువ్రీహి
------------	---------	-----------	--------------
3. ద్వంద్వ సమాసం అసా

అ) ఉభయ పదార్థ ప్రాధాన్యత కలది
ఆ) ఏక పదార్థ ప్రాధాన్యత కలది
ఇ) ఉభయ పదాలకు ప్రాధాన్యత లేనిది
ఈ) ఉభయులకూ అర్థం కానిది

VIII. క్రింది జొత్తిరసాలకు శ్లోకాలు రాయండి.

3x1=3

1. వయోపకుయం.
2. చురుగట్టు.
3. చావుచెత్తెనులు.

IX. క్రింది సామెతలలో మూడింటికి శ్లోకాలు రాయండి

3x1=3.

1. ఉడుకొసకుని అని ఉడుకొసకుని వ్యర్థము.
2. తేకొచుట్టమైతే తేకొచుట్టమూ.
3. కీటిచిట్టలు కూటి క్రోకే.
4. తేటిపండు బొంది చొత్తిలి పెట్టిపట్లు.
5. గాటికొ పొయెయ్యి గొడ్డలియక తొచ్చినట్లు.

X. ఈ క్రింది వాక్యాలలోని పర్యాయపదాలు గుర్తించి రాయండి

3 x 1 = 3M

- i. వృద్ధులైన తల్లిదండ్రులకు పిల్లల అండ ఎంతో అవసరం. అందుకే వారికి ఆసరాగా ఉండడం మానదర్శం. తోడుగా ఉండడం మన కర్తవ్యం..

ii. విద్యార్థులు కేవలం విద్యలోనే వికాసం కాకుండా , సమాజానికి సంబంధించిన అనేక విషయాలలో జ్ఞానం సంపాదించి , ప్రగతి సాధించాలి ..

iii. రాజు మరణిస్తే ఒక తార రాలిపోతుంది .కవి మరణిస్తే ఒక నక్షత్రం అకాశానికి ఎక్కుతుంది అన్నాడు జాషువా కవి.

XI. క్రింది జాబితాలలో రెండింటికీ అర్థాలు రాసి సొంతవాక్య ప్రయోగం చేయండి. 2 x 2 = 4M

i. తృణప్రాయం	iii. ఒనమాలు దిర్ఘ
ii. సుగ్రీవాబ్ధి	iv. భగీరథ ప్రయత్నం

XII. క్రింది సామెతలలో రెండింటికీ అర్థాలు రాయండి. 2 x 1 = 2M

i. దొంగకు తెలు కుట్టినట్లు.	iii. కంబంలో పోస్తే గాని తీర్థం కాదు.
ii. పట్ట కొంచెం కూత పునం.	iv. మెరిసిదంతా మెలిమి కాదు.

Section-D (32 Marks)

XIII. క్రింది ప్రశ్నలలో రెండింటికీ నూరేసి పదాలలో సమాధానాలు రాయండి. 2 X 3 = 6M

1. సంపాదకీయాలు సమకాలీన అంశాలను ప్రతిబింబిస్తాయి దీనిని సమర్థిస్తూ రాయండి.
2. మనుమరాలి మాలలి వివి రారయ్య ఎందుకు అబ్బుర పడ్డాడు.
3. తెలంగాణను ఈజిప్టువలె ప్రపంచపు అంగడి - అనడానికి కారణాలు రాయండి.
4. సగరంలో ముఖ్య చిహ్నాలేవని గురించి ము త్రిభువనయం రాయండి?

XIV. క్రింది ప్రశ్నలలో మూడింటికీ అరవైయేసి పదాలలో సమాధానాలు రాయండి. 3 X 2 = 6M

1. నాటి తెలంగాణలో కూడా తెలుగు భాష ఉచ్ఛస్థితిలో ఉందని ఎల్లా తెప్పగలవు.
2. ఆయాగి లక్షణాలెట్లు వుండాలి?
3. తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటును జాతి చరిత్రలో ఒక అద్భుతమైన పుట్టణంగా ఎందుకు అనుకుంటున్నాడు.
4. సామల సదాశివ గారి రచనాశైలిని ప్రశంసిస్తూ రాయండి.

XV. ఈ క్రింది పద్యంలో ఒక దానికీ ప్రతిపదార్థమును రాయండి. 1x6 = 6M

1. సిరి లేకైన విభూషితుండె యుయి భాసిల్లున బురుండొదలన
గురుపాదాసతి కేలనీగి చెవులందున్విన్వి వక్తంబుననన్
స్థిర సత్వక్తి దుజంబులన్విజయమున చిత్తంబుననన్ సన్మన్
హర సాజన్యము గల్గినన సురభిమల్లా! నీతివాదస్వతి!

2. నెలగాణా భవదేయ పుత్రకులలో తిండియ నైపున్య సం
చలనమూర్తక పోవలేదు ఫనుదా చక్రమ్ము సోరించి ఉ
జ్వల ప్రజాతిక బాసునినీ పలిచి దేశంబందలన కాంఠేనా
ర్థులు నిండెనిరి. బియ వీదులు చరార్థుల తిట్లుబోదుల బా!

XVI. క్రింది ప్రశ్నలలో ఏవేని రెండింటికీ నూరేసి పదాలలో సమాధానములు రాయండి. 2 X 3 = 6M

1. నగర జీవితంలోని ప్రతీకూల అంశాలను ఇంకా కఠినంగా వర్ణించడంలో కవి ఆంధర్యం ఏమిటి?
2. క్రామం వల్ల కలిగి త్రిభువనయి?
3. బిక్ష స్థారంలోని కథను సంక్షిప్తంగా రాయండి.
4. హరికృష్ణకావలసిన వసతి ప్రాంతాలు ఏ త్రిభువనయి?

XVII. క్రింది ప్రశ్నలలో రెండింటికీ నూరేసి పదాలలో జవాబులు రాయండి 2 X 4 = 8M

1. రామలక్ష్మణులు విశ్వామిత్ర యాగాన్ని రక్షించిన వృత్తాంతాన్ని తెల్పండి.
2. సీతారాముల వివాహ వృత్తాంతాన్ని రాయండి.
3. రామ రావణ యుద్ధాన్ని గురించి వివరించండి.
4. భరతుని పాదుకా పట్టాభిషేకాన్ని గురించి తెలపండి.

2. కారే రాజులు? రాజ్యముల్ గలుగవే? గర్వోస్తుతం దొందరే? ---xx---

వారేరి సిరి మూట గట్టుకొని పోవంజాలిరే? ధూముపైఁ
బేరైనం గలదే? శిబిఘముఖులుం బ్రీతిన్ యశఃకాములై
యారే కోర్కులు? వారలన్ మఱచిరే యిక్కాలమున్ భార్గవా!